

GYERGYÓI ÚJNAPEL

POLITIKAI HIRLAP

Biblioteca Universi-
tății.
Cluj.

Előfizetési árak:

Egy évre 160; félévre 80; negyedévre 45 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cifra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3—5 óráig.

Csikvármegye Magyarorsághoz.

Az Országos Magyar Párt, melynek kötelékébe tartozik minden fajához becsülettel ragaszkodó magyar ember, a mult tapasztalatain okulva, úgy találta szükségesnek, hogy sorunk jobbrafordulásának érdekében a kormánnyal a községi és megyei választásokra egységre lépjen.

A megegyezés soráni tárgyalásoknál tisztázva lettek azok a fontos és létünk könnyítését célzó kérdések, melyek eddig sajtó sebként tátongtak a kisebbségi magyarság testén, melynek hatása már a legközelebbi napokban meg kell nyilvánuljon.

Kötelessége azért minden magyar embernek meghajolni e nagy horderejű intézkedés előtt s egy szívvel és egy nagy elhatározó akarattal pártunk felelősségteljes munkáját segíteni.

Az egyezmény főbb pontjait a következőkben ismertetjük:

1. A közigazgatási hatóságok és bíróságok első és második fokán szabad nyelv használat. Ez a rendelkezés azokban a városokban, amelyekben a lakosság fele magyar, azonnal, ahol pedig husz százalék és több, ott rövidesen életbelép, magyar az, aki annak vallja magát, vallás, név mellesleg; az anyanyelve dönt, az anyanyelvet pedig a szülők állapítják meg.

2. Az egyházak autonómiája kétségtelenül elismerendő. Az egyházak és iskolák részére államsegély biztosított.

3. A vallásügyi törvénytervezetet az egyházak képviselőinek bevonásával módosítják.

4. A kormány a magyar szövetkezetek önállóságát elismeri.

5. Az összes elvett gazdasági épületek és temetők az egyházaknak visszaadandók.

6. Az aradi és marosvásárhelyi kulturpalotákat és a brassói Magyar Házat visszaadják. A kolozsvári konzervatórium magyar jellegét elismerik.

7. Az összes kormányrendeleteket magyar nyelven is kiadják.

8. A közjegyzői okiratok magyar nyelven is létbe helyezhetők.

9. A harminc holdnál kisebb birtokok nem saajáthatók ki, amennyiben mégis kisajátítottak, annak értéke napi áron térítendő meg.

10. A törvényszékhez magyarul tudó bírákat is neveznek ki.

11. Telekkönyvi és perenkívüli ügyekben a magyar nyelv szabadon használható.

12. A cégtáblák és uccajelző táblák nyelvén az ügyében a városi tanács dönt.

Bratianu Jonel miniszterelnök ezt a megegyezést megküldte az összes prefektusoknak egy levél kíséretében, amelyben közli, hogy a megegyezés értelmében a törvényhatósági városokban, valamint az összes városi köz-

ségekben még ha magyar is a többség, a városi tanácsnak legalább fele román lesz. Kivételek: Szatmár, Nagyenyed, Torda, Székelyudvarhely, Gyergyószentmiklós, Csikszereda, Sepsiszentgyörgy, ahol a tanács többsége magyar. Minden város polgármestere román, kivéve Nagyenyed, Szatmár, Gyergyószentmiklós, Kézdivásárhely, ahol a polgármesterek magyarok lehetnek.

A falusi községekben a magyarok aránylagos képviselőket kapnak.

Az Országos Magyar Párt eme sorsdöntő pillanatokban kellő megfontolás és mérlegelés után határozta el magát erre a lépésre, melynél minden kétséget és feltevést kizárólag a legteljesebb önzetlenség gondolata vezette.

Pártunk és a kormány között létesített paktum természetesen nagy

hullámokat ver a különböző politikai körökben. Különböző kritikák és megjegyzések kísérik a paktumot, mint már ilyen alhalommal ez szokás. Erre azonban most már tekintettel nem lehetünk.

A Magyar Párt és a kormány között létrejött paktum nem alku, nem egyéni, vagy osztályérdekek előtérbe toléása, hanem az összmagyarság fájó és sérelmes s minket jog szerint is megillető követelményeinek engedmények árán való respektálása.

Mi nem alkudtunk, de a kormány ráébredt arra, hogy a kisebbségekkel, az ország összlakosságának érdekében, keresnie és meg kell találnia a megegyezést.

Ez a paktum tehát a magyarság politikai aktivitásba lépésének kidom-borodó eredménye.

S. N.

Az Országos Magyar Párt csikvármegyei intézőbizottságának ülése Gyergyószentmiklóson.

Győzött a komolyság. — A kormánnyal kötött paktum bejelentése. — A két jómadár.

Folyó hó 4-én délután 3 órakor tartotta a Magyar Párt csikvármegyei tagozata intézőbizottságának ülését Gyergyószentmiklóson a Laurenty éttermében. A küszöbön álló választásokkal kapcsolatosan megejtendő vármegyei és községi tanácsstagoknak jelölése, a választások lefolytatásának módozatai és a vármegye magyarságának a választásokon való mikénti részvétele adott alkalmat a gyűlés megtartására.

A gyűlés tárgyának legsúlyosabb részét képezte a kormánnyal megkötött egyezmény ismertetése. Mondhatni, sorsdöntő percek Románia kisebbségben élő magyarságának azok a pillanatok, amikor arra határozta magát, hogy a kormánnyal lévő többségi párttal megállapodást kössön. Mindnyájunkat kivétel nélkül át kell tehát hasson ennek a lépésnek történelmi jelentősége.

A magyarság vezetői, akik megingathatlan egységes és törhetetlen bizalmunknak és ragaszkodásunknak letéteményesei, áthatva a fajuk iránti szeretet, de egyben a súlyos felelősség érzetétől is, úgy határoztak, hogy sorunk eljövendő intézését megegyezésben Románia kormányával fogják végezni.

Mi ezt az elhatározást teljes bizalommal, megértéssel és egységesen tettük magunkévá annak a szent meggyőződésnek gondolatával, hogy ez a lépés érdekeink leghathatósabb támogatása és megvédése érdekében történt.

Ez a tudat kell áthassa pártunk minden egyes tagját.

A gyűlés lefolyása.

Óriási számban vonult fel Csikvármegye magyarsága a délutáni órákban, mely a piac-térnek és főutvonatnak szokatlan mozgalmasságot kölcsönözött. A megilletődés komolysága tükröződött az arcokon s a gyűlés egész menete alatt tanusított magatartás amellett tett bizonyosságot, hogy a kellő politikai érettséggel áll le a tárgyaló asztal mellé. A nagy terem már tömve a legtávolabbi völgyek néprétegeinek képviselőivel, mikor

Görög Joachim kanonok, a tagozat elnöke emelkedik szólásra. Beszédét nagy esendben kezdi, látszik, hogy az egybegyűlték tisztában vannak az ülés mélyszéges és előre ki nem számítható értékével.

Fontos ügyről van szó, mondja Görög szónoki beszédében csiszolt finom hangján, fontos ügyről, mellyel kapcsolatban most már határozatainkat, remélhetőleg, ezuttal győzelemre is segíthetjük. Igen fontos ügyről, melynek kapcsán remélni óhajtjuk, hogy a nekünk oly sok nehéz órát szerzett hatalom is határozatainkat és jogainkat kellően fogja méltányolni.

Most folynak a tárgyalások a kormánnyal, azzal a kormánnyal, amely eleddig minket észre sem vett, amely tárgyalás egyenesen az ók felszólítására indult, de akik a Magyar Párt részéről tárgyalnak, azok becsületességében feltétlen megbizunk és az érettség hozott nehéz munka eredményét alázattal fogadjuk.

Pompás megnyitója után felolvassa Balogh Géza, a Magyar Párt csikvármegyei tagozata volt elnökének lemondó levelét, melynek végén a gyűlés törhetetlen és odaadó munkásságáért köszönetet szavaz Balognak.

Az elnök kérdése körül.

Ezzel és dr. Nagy Jenő ügyvéd beszédével kapcsolatban felvetődik az elnöki kérdés és a közös bizalom Ince Domokos szentgyörgyi esperes-plebános felé irányul.

Ince Domokos: nagy elfoglaltságára való tekintettel kéri, tekintsenek el jelölésétől. Kérte a multban és kéri most is. Nem a munkától való félelem mondatja ezt vele, hanem a helyzet és az a tény, hogy messze a központtól, falura köti hivatása, hová még posta is alig jut el hetenkint kétszer.

Egy indítványt terjeszt elő: Görög Joachim kanonokot terjeszti erre az átmeneti időre az elnöki tisztre s Csikvármegye részéről egy 3—4 tagú szűk elnöki tanács választását, hogy ez aztán a jelölést megegyezéssel és a választásokat intézze.

Dr. Gaal Alajos orvos nem ért teljesen egyet, mert hiszen szerinte meg van az elnöki tanács kreálása s így momentán döntést kíván a helyettes elnök jelölésében.

Dr. Gaal Endre: Ez az elnökség nem arra lett kreálva. A csiki részről mégis Ince Domokost ajánlja, ha valóban elvállalja a fontos tisztséget. Különben akkor a központból kell valakit jelölni, hogy állandóan kéznél legyen.

Dr. Nagy Jenő: Van Csikszerebában 2 alelnök s egy titkár, akik Ince Domokos segítségére lehetnek. Kéri, fogadja el Ince az elnökséget.

Ince Domokos megköszöni a bizalmat és kijelenti, hogyha a főtitkár lesz szíves vállalni az ügyek intézését, akkor erre a rövid időre elfogadja az elnökséget, de csakis erre az időre, a legközelebbi közgyűlésig. Végtelen sajnálatát fejezi ki affelelt, hogy dr. Pál Gábor nem vállalkozik e fontos hely betöltésére.

Ezután dr. Daradies Félix ismertette Gyönös Gyula lemondását, akit, bár szeretettel halmoznak el és mint régi harcos magyarpárti embert, a legnagyobb becsüléssel tisztelnek, fogadott fia miatt, a törvény előírt akadály elkerülése végett, kitörültek a tanácsstagok lajstromából. Mindenesetre sajnálatos körülmény, de ez csupán a törvényszabta kényszerből folyt, semmi esetre sem a megbecsülés hiányából, amikor amugy is minden magyar tudatában van annak, hogy még a legkisebb érték is megbecsülendő. Muljon el Gyönöstől a pillanatnyi felleobanás, mert a harag nem a gyengéknek, a keveseknek való.

Előkészülő értekezlet a kandidálásra.

Több felszólalás után Görög Joachim elnök a lajstromok összeállításának tulajdonképpeni kérdésére tér, mint ami elsősorban a gyűlés megtartásának egyik alapvető indoka volt.

A csiki részről ez alkalomra elkészült listával jöttek az intézőbizottsági tagok, úgy, hogy csupán Gyergyó részéről javaslatba hozandó vármegyei és városi tanácsstagok jelölését kellett megejteni. Az volt a kérdés csupán, hogy a jelölő listán milyen arányban szerepeljenek a társadalmi rétegek képviselői.

Erre nézve dr. Gaál érezte magát jogosultnak először felszólalni, proponálva a tőle már ismert olyan aránybeli elosztást, amely abszolút téves felfogásnak lehetett csupán elvi következménye: ugyanis, hogy a székely földbirtokos osztály a városi tanácsban legalább 6 taggal szerepeljen.

Ez a pozíció mindenesetre a komoly megfontolás embereinél ellenzésre talált úgy a csiki, mint a gyergyói részekenél.

Dr. Kovács Károly kért szót s mindjárt azzal kezdte, hogy nem ért egyet a Gaal indítványával, mert annak olyanmodu kivitele csak káros hatással lehet az összes magyar kisebbségre. Példát mond: ugyanis Csikban ezt a demokratikus elvet kipróbálandó, a jelöléseknél megfelelő arányban óhajtották a lajstromot elkészíteni. Az iparos, a földbirtokos osztály a saját jelöltjeit ki is írta, ellenben a kereskedők nem óhajtottak részt venni ebben, hivatkoztak arra, hogy ők a városnál stb. igen érzékenyen vannak anyagilag érintve, tehát részvételük csak kárakra lehet. Három ízben kellett őket megkeresni, megmagyarázni, hogy a tanács nem összeesküvő banda, melynek tagsága veszedelmet jelent az összesre és buzdítani, amíg végre olyan intenzíven vágta a dolog mélyére, hogy egyszerre 4 taggal óhajtották magukat képviseltetni. Így előállott az az eset, hogy a számarány megosztásával alig került a tanácsba olyan szakember, aki valóban ahhoz komolyan értett volna. Meg kell fontolni tehát különösen ezuttal az igen elhamarkodott felbuzdulást, mert ma már egészen más a helyzet és a tanácstagság nem csak cím, külső dekorumot, de nehéz feladatot és áldozatot jelent.

A kormányval kötött paktum bejelentése. — Ismételt figyelmeztetés.

Dr. Pál Gábor felszólalását azzal kezdi, hogy a gyűlés tudomására adja azt a tényt, amelyet a vonatra felülte pillanatában közölt vele dr. Szele Béla a Brassói Lapok felelős szerkesztője, t. i. hogy a kormánnyal az egyez-

ség perfekt, tehát már kész paktum előtt állunk.

Elmondja, hogy a telefon nehézségek miatt a paktum reánk kedvező részleteit csak részben és hézagosan tudta megérteni. E szerint ismerteti, hogy kulturális, iskolai és nyelvi engedmények azok amelyről szó van, még pedig különbség van téve az egész területekre vonatkozólag, ahol egy tömbben, tehát százalékosan több a magyar kisebbség és ott ahol gyéresebb, tehát százalékosan kevesebb.

Ismerteti, hogy a csiki és gyergyói részekből hány vármegyei és hány városi tanácsstag jelölése törvényszerű és egy 3—3 tagú bizottság kinevezését javasolja, amely bizottság aztán a paktum részletes ismerése után esetleg a jelölt listából törli a fölösleges neveket. Végül helyszűke miatt reprodukálhatatlan szépségű és erejű szavaival rámutat arra, hogy a dr. Gaal Alajos által proponált számarány megvalósítása lehetetlen és nem hordja magában a bizonyosság bélyegét.

Mert nem az a fontos, hogy egy völgyben kit tarthatnak jelölésre alkalmasnak, hanem az, hogy az összmagyarság kit tart megjelölésnek.

A városi tanács működése nem helyi ügy és ma már nem ebben merül ki, hogy szépiesszeti szempontból ezt és ezt az utcát hol vezessük, hanem az a magyarság összérdeke és azért sokkal fontosabb feladatok hárulnak vállaira.

Nem politizálásról van szó. Hiszen a tanács működési köréből lehetőleg száműzni kell a politikát, de védelmi szempontok, bárha ez nem kimondottan politikai jellegű, kényszeríthetik arra,

Dr. László Dezső elfogadja dr. Kovács és dr. Pál Gábor felvilágosító utmutatásait és egyuttal köszönetét fejezi ki értük.

Régebb — mondja tovább — más volt a tanácsválasztás. Más volt, mert a megyénél 100 és a városnál 70 tagot is választottak. Így a sok, ennél a számnál sokkal több arra érdemes embert mégis könnyebb volt bejuttatni. Most azonban oly csekély a létszám (Gyergyószentmiklós például városi tanácstagot tízenkéntől kandidálhat), hogy az osztályonkénti megosztás lehetetlen.

A székelység ósidők óta szelektált magából egy intellektuál osztályt, amely osztály alig egy emberelőtti még harisnyában járt, ez van hivatva arra, hogy nagyobb számarányban bekerülve, tudásánál fogva végezze kötelességét. Mint ahogy ez az osztály kaparta ki minden kesesülésen keresztül eddig is fajtáknak a mai napig elért eredményeket.

A bizalom tehát jogos és kötelező. a saját véreből virágzott értelmi osztállyal szemben, akik bizonyára megfogják védeni, amennyire lehetséges, az osztályok egyéni érdekeit is.

Dr. Dombira hivatkozva említi, hogy azt is tudni kell a jelölők és jelölteknek, hogy a törvények értelmében a tanács aktaszerűleg dolgozik. Tehát aktív munkát végez. A vármegyéhez pedig évenként kétszer 14—14 napra kell beutazni egyfolytában, természetesen a saját költségein.

Ez a megterhelhetőség tehát kiváló és az ügyekhez értő egyéneket követel.

Dr. Daradies erre pontosan ismerteti a törvény ide vágó intézkedéseit megemlítve, hogy a városi tanácsból 3 előadó lesz kinevezve, akik más hivatalt nem vállalhatnak és fizetést kapnak. A vármegyénél pedig ezek száma 5.

Azután Görög kanonok, elnök, javaslatot tesz 3—3 tagból álló jelölő bizottság kinevezésére. A gyűlés a javaslatot elfogadja. Az ülést a listák elkészítéséig felfüggeszti.

Vármegyei és városi tanácsstagok.

Visszavonulás után mintegy fél órával újra az ülés folytatása következett. A jelölő listákat a 3 tagú bizottság egyike felolvasta.

Csik részéről a vármegyei tanácsstagok a következők: dr. Nagy Jenő, dr. Kovács Károly, Ince Domokos, dr. Daradies Félix, Szász Lajos, Karda Mihály, Bartha Ferenc,

dr. Szántó Samu, dr. Kovács Gyárfás, Péter József, Kovács Balázs, György Gábor, Smilovits Márton és Vass Antal. Póttagok: Péter Ferenc, ifj. Szakács Balázs, Orbán Ferenc és Keserü András.

A városihoz: Dr. Pál Gábor, Biró Ferenc, Részegh Viktor, Dóczi János, Solymossy Károly, Dávid Ignác, Holló Gábor, Hajnald Ferenc, Éltés Kálmán, Szopos Gáspár, dr. Balogh Lajos és dr. Csipak Lajos. Póttagok: Gáspár József, Szász Gyula, Bedő József és dr. Erőss Péter.

Gyergyó részéről a vármegyéhez: Dr. László Dezső, dr. Józsa Andor, Puskás István erdőtanácsos, dr. Miklóssy Viktor, Gáspár János, dr. Péterffy Lőrinc, Török Ferenc, Szász István id., Kolumban Ferenc id. és Angi István.

A városihoz: Görög Joachim, Puskás István, dr. Benke Antal, dr. Gaal Alajos, dr. Dombi János, id. Sándory Mihály, György Béla, id. Márton Lajos, Gereöffy Csánád, Lázár József, Fazakas István és Biró Vencel.

A két jómádár.

Dr. Pál Gábor az ülés végén nem mulasztotta el ismertetni Gábor Csikszentmártoni primpretor rendeletét, melyben utasítja az anyakönyvvezetőket, hogy a beiktatandó neveket románul kell beírni, példákat sorol fel a románosításra: Szőcs helyett Suciu, Fekete helyett Negru, Fehér helyett Albu stb. Ez a pusztán önálló primpretori intézkedés egy nemzetet sért, amely azt az intenciót szolgálja, hogy ősi családi vezetékek neveket elrománosítson. Öröklési ügyekben különösen nehézséget okoz, de ettől eltekintve évszázadok óta nyugvó halottaink becsületes nevétől kíván megfosztani.

A párt vezetősége és a gyűlés magáévá tette az ügyet és intézkedéseit egyelőre a prefektushoz terjesztette, hogy az ilyen esetek többé elő ne fordulhassanak.

Egy másik borzalmas eseményt ismertet Liebl Ede: Már a lapok írogattak Banghi ditrói tanító garázdálkodásairól, aki halálból, hogy Ditró község kitaníttatta, minden lehetőséget elkövet, hogy a felekeleti iskolából a gyerekeket az állami iskolába átvigye.

Adót vet ki az intézkedéseivel ellenkezőszülőkre, és a legutóbb úgy megverte egy szegény asszony gyerekeit, hogy azóta a füle állandóan folyik. Erről 8 napos látleletet tett az elnökség asztalára.

Kérde, elkövetheti mindezeket a gonosz és aljas tetteket egy magából és a lelkéből kivetkőzött tanító?

A gyűlésen jelenlévők óriási moraja volt a válasz és az a beigért intézkedés, amelyet a Magyar Párt elnöksége fogantatott.

Mi pedig azt ajánljuk e nyilvános helyen, hogy Ditró község kérje vissza ettől a minősíthetetlen jellemű egykori fogadott fiától a tandíjakat kamatos kamataival együtt.

Dr. László Dezső terjeszt javaslatot az intézőbizottság elé és indítványozza, hogy Csikvármegye táviratban üdvözlje Ugron Istvánt, a párt nagytekintélyű elnökét abból az alkalomból, hogy a nagy körülmények között, rátermettséget és mérhetetlen munkát igénylő egyezmény megkötése körül fáradhatatlanul tevékenykedett. Csikvármegye magyarsága legyen az első, aki ezt az önzetlen munkát megértéssel és szívből fakadó szeretettel méltányolja. Juttassa a párt kifejezésre a vezetők iránti osztatlan bizalmát.

Indítványt az intézőbizottság egyhangulag magáévá teszi, minek enunciaciója után Görög Joachim elnök a távirat szövegének megszerkesztésére dr. Pál Gábort kéri fel.

Beszélt még dr. Pál, dr. László Dezső, dr. Makkay, dr. Dombi és Csedő Imre földbirtokos, kiknek szép és komolyságra valló beszédét ez tural helyszűke miatt nem hozhatjuk.

Pál Lajos tekerőpataki közbirtokosági elnök kér felvilágosítást a választások megejtése körüli eljárásokra vonatkozólag az egyes községekben.

A kérdés részletes megbeszélése után intézőbizottság határozatot hoz arra vonatkozólag, hogy a községekben történő jelölések is sürgősen megejtendők.

E célból folyó hó 7-én, vasárnap minden községben ülés tartandó s a már megadott formula betartása mellett a jelölő iverk haladéktalanul benyújtandók.

A további szükséges felvilágosítások és utbaigazítások esetről-esetre a pártirodában szerzendők be.

Görög Joachim elnöknek immár csak a köszönet és hála tolmácsolása jut a lélek mélységeiből drága gyöngyként felbukkanó beszédekért, melyek mindnyájunk megostorozott szívéből fakadtak és táplálkoznak.

Az ülést bezárja.

Erdélyi tehetséges ifjak Budapesten.

A budapesti Mária Terézia-téri Paedagogiai Szeminárium kiállítási termeiben egy fényes sikerű, nagy látogatottságnak örvendő kiállítás nyílt meg a napokban.

A Tehetséges Magyar Ifjak Kiállítása. A kiállítást Huszár Károly, volt miniszterelnök, kultuszminiszter nyitotta meg s a megnyitó ünnepélyen Budapest előkelősége s a külföldi képviselők számos kitűnősége vett részt.

350 tehetséges ifju munkái töltik meg a termeket. Négy évestől tizenhétévesig állítottak ki a mindkét nembeli ifjak.

Rajzok, festmények, szobrok, faragások, slöjd és más kézimunkák sokaságától beszédesek a termek.

A magyar tudás és magyar erő bontakozik ki a kiállításon s a jövő generáció tesz bizonyosságot reményteljes alkotó készségéről.

A Mária Terézia-téri fényes palota mostanság középpontjává vált Budapest érdeklődésének s a délelőtti 10 órától este 6 óráig nyitva levő kiállítást a fővárosiak, vidékiek és külföldiek százai és ezrei keresik fel.

A kiállítók között az Erdélyből származott ifjak egész sora vonja magára a szakkörök figyelmét s a fővárosi sajtótudósítások is megemlékeznek az erdélyi ifjak képességeiről.

Sok nézője van az illyefalvi Löte Éva 18 éves leány szoboralkotásainak, amelyek közül nem egy kiforrott tehetségre vall.

Löte Évának festményei is elsőrangúak s sokoldalúsága bámulatba ejti a kiállítás látogatóit.

Bedő András 11 éves gyermek rajzai, Kapeza István faragásai és marosbogáti Bogáti Lajos ceruzarajzai a híres csiki származású festőművész, Márton Ferenc elismert tehetségére emlékeztetnek.

Küsdög nyüszkölések

Álózsi tőti az üdőt.

Nagybódogasszonkor esztendeje tőt, hogy tizeennégy őt fát rejaszózik Bélborba Salamonra, arra a lipinkajárású botosra. Igaz, észkos heről szállított, de el lehet azétt tüzelni, kivált jó száraz léccel. S hajjanak csudát, má' szén' napig még merőt küdi az árát Salamon, a döcögő.

— Méges disznóság! — mondom tennap a zasszonnak — a kolozsváriak es megkötték magokat, nem fizetnek, Salamon se küdi a pénzt, ha így tart, meg kell indujjak tempolomra gyüteni.

— Hát mit bódogtalankodik? — feleli Ámáli — ott a sok üdvég Szimiklóson, ugy-sincs dóguk, csak futkorásznak az uton s koslatnak bé s ki a bíróságához, pereltesse bé valamajjakkal, nem halhatunk éhen miánnok.

— Jól beszéllesz — hagyám reja — s irok es ebbe hejbe Balázsnak a Salamon ügyibe. A kolozsváriakat még elhagyom, hadd lám, mit eszelnek ki még nagy fufangoson, de mán Salamonra reja tőt az üdős es ejjsze eddigelé mán mind el es tüzelte a fájin bikkfámot.

Meg es megírák magyarul Balázsnak a levél s meghagyám, hogy ne kucsérojzon sokat bé s ki Bélborba, hanem vigye minnyát a végrehajtót s foglaltajson a döcögő életin.

Ennekutána fel a csidmáimot s mondom Ámálinak, kisirülök a levéllel aharré a nagy állomásra, met ha a barassói postán találom bétenni a peléládikóba, husvétra se ér Szemiklósra a meghatalmazás.

A III. számú terem főfalán, a 16—17 éves ifjak kiállítói közül Vákár Tibor csoport-kiállítása vonja magára a figyelmet. Gyergyószentmiklósi és csikszeredai pasztell rajzai, olajfestményei s a Budapest—tabáni városrészeiről készített aquarellje a kiállítási bizottság osztatlan tetszésével találkozott. Önareképe és a Szent-Anna kápolnáról készített ceruzarajza biztos kézzel tanuskodik.

Kanders Gyula szintén erdélyi szász származású ifju, aki ceruza fej-tanulmányával és aquarelljeivel vonja magára a figyelmet.

A Tehetséges Ifjak Kiállításáról egész Budapest úgy beszél, mint a magyar jövő zálogáról és biztatásáról. A kiállítással kapcsolatban több előadást is tartanak, ahol előadóként szerepelnek gróf Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter, Kenér Béla egyetemi tanár, Huszár Károly volt kultuszminiszter.

Női dolgok.

— Székely viselet. —

A gazdabál alkalmával a magyar és székely viseletekről beszélgettünk a kedves Madaras Istvánnal. Elmondotta, hogy Ujfaluban járt cseléd fogadni és egy csinos leány selyem beverővel szőtte a székely szőttrokolyának valót. Csodálatosan szép az így szőtt rokolyának való, úgy, hogy az abból készült szoknya fejedelmi pompában ragyog.

A folyton változó és minden egyéniséget nélkülöző idegen izlésű divat helyett az intelligens hölgyek figyelmébe ajánljuk ezt az egyszerű gondolatot.

Képzeld el, egy tiszta selyemből szőtt székely rokolya, akár színes, tehát alfalvi mintás, akár sötét ujfalvias, amellé sötét ujfalvi selyem lajbi és fehér ingváll.

Ez a tisztán székely-viselet bizonyára felér izlésben, pompában, szépségben a magyar-viselettel és el sem képzelhető, hogy ne emelné a hölgyek szépségét.

Minden nemzet fia, leánya megfelelő alkalmakkal nemzeti viseletbe öltözik. Így tesz a román intelligencia is, csak mi haladunk a franciák által kimustrált és ott soha nem is viselt bolondgombamódra termelt divat után.

Térjünk vissza mi is saját fajtánk izlése és művészete által teremtett öltözékekhez az elmondott módon, mert ezzel nemcsak egy új kereseti ágat, házi ipart is vesszük meg az alapját, de igen-igen hozzájárulunk ahhoz is,

hogy a székely művészi izlés csodásabb dolgokat produkáljon.

Vannak kitűnő tervező művészeink Marosvásárhelyen, Kolozsvárt és szétszórva a vidéken, akik bizonyára szívesen szolgálnának ruhatervekkel, megtartva az alapmotívumokat a székely formák, szín és izlés tekintetében.

Egy tiszta selyemszoknya nem fog olcsóba kerülni, de a nemzeti viselet nem is időszaki, hanem állandó és alig változó formájával és szépségével emberöltőket szolgál ki a csinos egyszerűség pompájával.

Egy szép természetű fiatal hölgy vállalkozása, hisszük, a székely nemzeti viseletet győzelemre segítheti.

Elment.*

Csillogón fényes ma a jég.
Egyedül vagyok rajta még.

Végigkergetem a jeget,
de embernyomra nem lelek.

Te sem jöttél még? Nem vagy itt?
Elment — a fák ezt hirdetik.

A fák, az ég és én velük
hallgatva, némán temetünk.

Lábnyomod nincs, Ó, hová lett?
Sóhajom száll a jég felett,

s a kihűlt emlék nem beszél,
teleszórja hóval a tél.

Döbrököz, 1925. dec.
(Magyarország.)

Kabdebó Tibor.

* Ez a szűkebb hazánkban született kezdő poeta itthon akarja szárnyait bontogatni. Szívesen hozunk versei közül mutatni, mert tehetsége elvitathatlan, bár még sokat kell fornia és csiszolódnia, amíg könnyű és biztos repülésével elkápráztat. Szerk.

Nagy népiünnepély a kölni zónában.

(M. T. I. jelentése.) Január 31-én délután folyamán az angol csapatok klüritették Köln városát, melyet hét év óta tartottak megszállva. Az angol csapatok rögtön az előkészített vonatokra szálltak. A katonaság sortűzet adott és elénekelte az angol himnusz. A kölni zónában óriási népiünnepélyt rögtönöztek február 1-ére virradó éjszakáján. A harangok az összes tornyokban megszólaltak és a nagy tömeg, rögtönzött beszédek közben, óriási é l j e n kiállításokkal ünnepelt. Ugyanazok jan. 31-én délután 3 órakor üritették ki a franciák B o n városát is. A mépiünnepség után valószínű, a birodalmi nagy ünnep következik.

— Jó, jó — szomorodik el Ámáli — ottán onnét még kerengjen el valamerre.

— Ne fé' szívem, met ha küssé megkés-ném es, nem fejérnép mián leszen.

— Ó, ne üjze az eszt — aszongya — szé-gyelhetné magát.

— Én e? én hogyne te, é'nap egyebet se csinálók! — evel otthagytam a konyhába s a kapun ki.

Az állomáson annyin vótak, nem képesse. Elig lehetett a peléládikóhoz tojálni, akibe a levél vetik.

— Tám választásra menyen ez a tenger ember? — fogám meg egy vasutas ujjosát.

— Lászé, lászé — valami ijent monda s bé serényen egy rácsos ajtón a bolon.

— Meglehet, úgy hitták, László — mér-gelődém, hogy esztengán sapkámot küjebb tás-zítottam — sze én csak teréfából kérdém.

Akkor veszem észre, hogy Bajkó Álózsi furujás, remetei, ahajt kereng a sínek mentin.

Megtiszteltem vóna, hogy megkérgyem, métt fáradá Barassóba, de miájta kehes csitkájával a parajdi vásáron béhuza, semmilletképen nem szenvedhetem ökemit.

Azétt mán megállapodám ehejt, lám, Álózsi mibe jó menyen?

Hát meg fog ökeme egy vasutast s aszongya annak:

— Tes'vér! — az a vonat, amejik most ére bé, honnót jöve?

— Nagyváradról — felelé a vasutas.

— Ugye? — morrogá Álózsi. Esment a másfelől suvada bé egy vonat, hát Álózsi oda a vasutashoz nagy böcsön:

— Hát e', ez a küs mozdonos, merről jöve bé?

— E' Háromszékről — monta meg a vasutas.

— É ha mán azokni es jár vonat — hatta reja Álózsi.

— Ha nemegyeb, megtémejedett szegén' — állapítottam meg.

Hej de bérityen egy vonat két mozdonnal, de gyönyörű kucsikkal.

Álózsi futva mene a vasutashoz eceerbe.

— Tes'vér — firtassa — ez mejik vonat?

— Ez a pesti gyorsvonat — felelé a vasutas, de mán vettem észre, hogy eszi a méreg.

— Ó, bódog Márja — repekede Álózsi — ha mán Pes'ról es béeresztik. Drék emberek méges! Hát tulfelől nagy leptibe még bésirüle egy vonat, két mozdonnal ez es.

Álózsi pillantatra hezza suvatt a vasutashoz:

— Oztán e' mé herről eregele ide? — tudakolá. A vasutast megesapá a leb.

— Mongya meg má, a Jédusra kérem, ki-jed hova a rossznyavajába kéván utazni, hogy tegyem fel arra a vonatra?! — kiá'ta reja.

— Nete ne! — szólla nyugutton Álózsi — nem kévánná-e tunni? Azt én nem kérdem magától, met az ugyes csak estefelé indul s én üdejibe reja kucorodom. Én ehejt, ecsém, csak tötöm estig az üdőt, érti e?

A vasutas evel bé egy ajtón s bérityenté ugy maga után, hogy két ablakszem kitörött. Én es eregelek kifelé.

Álózsi szegén', hanemegyeb, csakugyan megfűdült.

Laji bá'.

A gyergyószentmiklósi Dalegylet közgyűlése.

Harminc év eredménye.

A gyergyószentmiklósi Dalegylet évi rendes közgyűlését folyó év január 31-én délután szokatlanul nagy érdeklődés mellett tartotta meg az Ipartestület helyiségében.

Az alapító, pártoló, ugyyszintén a működő tagok részéről is a legnagyobb érdeklődés nyilvánult meg.

Gereöffy csanád, dalegyleti elnök, szép szavakban ecseteli az egylet hivatását, rámutat az erős összetartás és a dal szeretete által elért eredményekre, mely után a gyűlést megnyitja.

György Sándor titkár teszi meg évi jelentését az Egylet működéséről, mely szerint a Dalegylet a múlt évben kivette részét, minden kulturális mozgalomban, kulturstélyeken és egyéb előadásokon szerepelt, a Marosvásárhelyen megtartott Dalosversenyen pedig dicséret oklevelet nyert.

Ezt csak a tagok fáradtságát nem ismerő és odaadó működése eredményezte.

Nyilvánvalóan megállapítható, hogy a múlt év a Dalegylet működésében erős fejlődést mutat, amit nagyon elősegített a társadalom áldozatkészsége is.

A jegyzői jelentés után Schuller János karnagy mutat rá a múlt évi eredményes működésre s tartalmas felolvasás keretében kéri a tagokat további összetartásra és kitartó munkára. — A karnagy jelentésének jegyzőkönyvbevételét határozza a gyűlés.

Török Tamás pénztáros teszi meg ezután a pénztár jelentését, mely szerint 8941 Lei a múlt évi maradvány. A pénztárnok jelentését a közgyűlés meglelégedéssel vette tudomásul.

Gáspár Máté, gazda, bemutatja a leltárt.

Ezután Gereöffy elnök szép beszéd keretében E. Deér Kálmánnak, Buslig Gyulának, Szöcs Áronnak, Dobribán Istvánnak, mint akik a Marosvásárhelyen rendezett II. orsz. Dalosversenyen résztvettek és a gyergyószentmiklósi Dalegyletnek 30 éves dalosai, átadja a Daloszövetség diszokleveleit s ebből kifolyólag mint buzdító példából is, kitartásra kéri a tagokat.

Elnök és a tisztikar az alapszabályok értelmében lemond s elnök kéri a választás megajjtását.

Közgyűlés egyhangulag elnöknek Gereöffy Csanádot, titkárnak György Sándort, pénztárosnak Török Tamást, igazgatónak Pongrácz Balázst, gazdának Kádár Miklóst választja meg.

Választmányi tagok tettek: Dr. Nagy József, Zárug Lukács, Csiby János, Jancsó Béla, Csók Péter, Dentachek István, Novák Béla, Gáspár Balázs, Barna István, Szöcs Áron, Blénesy Venczel, György Lajos, Salamon István.

Póttagok lettek: Jánosy Sándor, Barna István, Blénesy Imre.

Ezek után Gereöffy elnök megköszöni a maga és a titkár nevében a bizalmat, a további munkához kitartást, a társadalomból pedig támogatást kér és a gyűlést berekeszti.

A gyergyószentmiklósi Dalegyletnek 1924. évben volt 30 éves jubileuma. E három évtized alatt olyan eredményeket produkált hogy méltán megérdemli a dalt kedvelő társadalomnak nem csak érdeklődését, de a legönzetlenebb támogatását is. Schuller karnagy vezetése alatt, különösen a múlt évben, a marosvásárhelyi II. országos Dalosversenyen dicsőséget aratott.

A gyergyószentmiklósi Dalegylet szereplése minél többször kívánatos.

Gáspár Jenő kiváló erőkből álló társulata vasárnap kezdi meg előadásait.

Kutyahulla a korcsolyán.

Jobb a hurok, mint a karabély.

Jó ideje, hogy a városi tanács felsőbb rendelethez a kutyák kiirtását elrendelte. Ez ellen a rendelet ellen semmi kifogásunk, hiszen a kóbor és szabadon eresztett kutyáktól, különösen az iskolás gyermekek járni sem tudnak. A veszethez szintén lépten-nyomon felüti fejét, tehát a kutyairtas mindenkép helyénvaló, csak módjával. Igen, módjával, ahogy azelőtt is történt: úgy hogy hurokkal elfogdossák és távol a várostól, elvégzik az abban jártas közegek a további teendőket.

A szabadon kószáló kutyák elleni rendelet szigorában csak a tanács bölcsességét látjuk. Legalább kutyák dolgában nem leszünk hasonlatosak a regáthoz, vagy a távolabbi keleti országokhoz, ahol tőlük járni sem lehet.

Kifogást kell emeljünk azonban az ebek olyan módon való irtása ellen, amilyen formában városunk kutyáölő közegeitől végrehajtást nyer a gyakorlatban. Kifogást kell emeljünk, mert hiszen amiként a múlt szombaton is szemtanúi voltunk, az mégsem járja, hogy fényes nappal, az egész piaci gyülekezet látára, egy vérbefagyott kutya-hullát vonszoljanak korcsolyán a város között, akárcsak hajdánában a véres kardot.

Nem gondolják, hogy a vér látása felbőszítő? Nemcsak undorító, de egyenesen kimpadra feszíti a finomabb ember idegeit. Nem élünk ma már Neró császár korában, hogy efféle cirkuszi mutatvánnyal szolgáljanak. Bár a világháborút végigküzdöttük, vérmérsékletünk, temperamentumunk nem kíván se bordatörő futball-játékok, se bikaviadalt, fogbevérő bokszolást, sem pedig véres kutyahalált. Akiknek abban nemcsak kötelességük, hanem kedvük is telik, végezzék el az arra szánt és bekerített helyen. És ne legyenek annak a bőrs kabátos tisztaságügyi tisztviselőnek oly nagy lelkiismeretbeli ambíciói.

Egyébként is, különösen vásárnapján, a kutya lövöldözgetéssel megjárhatja. Tegye le tehát a karabélyt pihenni.

Jobban áll kezében a hurok.

Az Országos Magyar Párt egységet kötött a kormánnyal.

A Magyar Párt a tegnapi értekezletről a következő kommunikét adta ki:

Az Országos Magyar Párt elnöksége a párt összes tagozatainak elnökeit, illetőleg azok képviselőit február 2-ára értekezletre hívta össze s azon az összes tagozatok képviseltették magukat. Az értekezletet Ugron István pártelnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg s üdvözölve a megjelenteket, részletesen ismertette a politikai helyzetet, előadva, hogy a kormány részéről jött felszólításra a párt tárgyalásokba bocsátkozott a liberális kormánnyal a magyarság helyzetének tisztázása érdekében.

A tárgyalásokon Bernády György dr., Gabányi Imre dr., Pál Árpád dr., gróf Teleki Arthur és Toldalagi Mikály gróf vettek részt.

A tárgyalások kezdetüket vevén, az elnöki tanács is foglalkozott azok anyagával s felhatalmazást adott a nevezett párttagoknak a tárgyalások folytatására. A tárgyalások során a kölcsönös közeledés odáig jutott, hogy Ugron István elnök a napokban szükségesnek látta személyesen utazni le Bukarestbe és meggyőződött arról, hogy a kormány részéről nyújtott, illetőleg kilátásba helyezett eredmények az adott helyzetben támasztható várakozásnak általában megfelelnek, a megállapodást az elnöki tanács felhatalmazásához képest elfogadhatónak találva, ahhoz elvben hozzájárult.

A megállapodást azonban, amelyet a kormány elnökével együtt kell ratifikálnia,

nem irta még alá, mert módot kíván nyújtani arra, hogy előzetesen a tagozatok képviselői megtegyék észrevételeiket.

Az értekezleten a pártelnök ismertette a megállapodásokat, amelyek

a nyelvhasználatra, a vallásügyi, közművelődési, igazságszolgáltatási és közgazdasági kérdésekre vonatkoznak

és amelyek a romániai magyarság számára az eddigi állapotokkal szemben jelentékeny haladást, illetőleg könnyítéseket nyújtanak.

Hivatalos forrásból nyert értesülésünk szerint az egység már perfektuáltatott.

(Riga jelenti) Szovjetoroszországban nagy változások következnek. A III. internacionálé emberei háttérbe szorulnak és más kormányzati rendszer fogja a régi felváltani.

HIREK.

Tavaszi vizek indulásán

kicsi fehér virágok bimbója pattan a gyergyói hayasok verőfényes oldalain. Csergő vadvizek partján korai álomból ébredő életek mozdulnak, kacagnak alig sejtő kacagással az eljövendő Aranyélet felé, amely mindig jön és mindig lenyugoszik.

Csak egy rózsa merült álomba, korai jöttét be sem várva az Aranyhaju legénynek. Csak egy rózsa, Karácsony Rózsa, de tudom, tökéletes bizonyossággal tudom, hogy az Aranyhaju legény nem vénül meg addig, amíg fel nem ébresztheti.

Könnyeiket hullatunk a virág álma felett, hitetlenségünk könnyét vegyítgetjük tavaszi vizek árjával, mert nem jut eszünkbe soha az Örök.

En nem siratom, mert születő mosolygása szívem hurjait már is gyöngéden pengeti. Tib.

— Halálozás. Folyó hó 2-án hajnali három órakor Karácsony Rózsika, irgalmas nővér-jelölt, életének virágjában, 17 éves korában, elhunyt. Temetése nagy részvét mellett 3 án délután volt. Emléke legyen áldott.

— Id. Ugron Ákos meghalt. A székelység életében és történetében az idők folyamán nagy szerepet játszó ősrégi Ugron család nagy veszteség érte: id. Ugron Ákos ny. főispán január 26-án este 7 órakor, hosszas szenvedés után, életének 77-ik évében, szombatfalvi kúriájában ésendesen elhunyt. Halála alkalmából úgy a vármegye házára, mint a főgimnáziumra és finevelő intézetre kitűzték a gyászlobogót. A főgimnázium tanári testülete Tamás Albert igazgató vezetése mellett külön is kifejezte részvétét a gyászoló családnál. Temetése január 29-én délután 3 órakor ment végbe impozánsan megnyilvánult részvét mellett. A temetési szertartást Pál István pápai prelátus végezte segédlettel, amely után a főgimnázium ifjusági énekkara énekelt egy megható gyászdalt, Khell István tanár vezetése mellett. Ezután megindult a menet a Szombatfalva fölött lévő magaslaton épült családi kriptához.

— Házasság. Február hó 2-án délután vezette Ágoston János, id. Ágoston Ágoston esomafalvi nagybirtokos és kereskedő fia oltárhoz Jakabffy Jankát, özvegy Jakabffy B. Miklósné szép leányát. Sok szerencsét kívánunk a fiatal párnak.

— Jelmezes bál. A gyergyószentmiklósi Ipartestület Vigalmi osztálya február hó 13-án, hushagyó szombaton, az Ipartestület helyiségeiben jelmezes dalt rendez. A pompásnak ígérkező jelmezes mulatság iránt máris igen nagy az érdeklődés.

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós. Főtér, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Termény-, vas-, fűszer és csemegeáru nagyban és kiesinyben.

— **Eljegyzés.** Balogh Baricz Mária, alfalvi Balogh B. István kedves leányát eljegyezte Bőjthe Géza postatiszt. Gratulálunk.

— **Az Országos Magyar Párt gyergyói tagozatának pártirodája** Regele Ferdinánd 14. szám alatt (volt Alter-féle kalapüzletben) megnyílt. Hivatalos órák délelőtt 11—1-ig, délután 4—8-ig. A párt a választások idejére állandó permanenciában van és inspekiót tart.

— **Új tisztikar.** Mult hét péntekén ült össze a Kereskedői Kör újból választott igazgatóválasztmánya és felügyelő-bizottsága, hogy elnököt és új tisztikart válasszon. Titkos szavazás útján Sáska Andor választotta elnökének, jegyzőnek dr. Bartos Gyulát, pénztárnoknak Czifra Ferencet, könyvtárnoknak Wollmann Oszkárt és gazdának Laurentzy Rudolfot.

— **A Gyergyószentmiklósi Sport Egylet** folyó hó 16-án, hushagyó kedden tartja Pierró és Pierrette jelmez estélyét. Az estélyt megnyitó balett szereplői a következők: Alter Gizi, Csiky Alice, Csiky Marinka, Csiby Pista, Eltzenbaum Laci, Grimm Ronja, Herczka Alice, Jancsó Márta, Kassay Pici, László Pali, Lázár Klárka, Málnásy Micike, Mihály Juci, Miklósy Gabi, Walter Nóra, Vámos Irénke, Zárug Lenke. Újabb értesülésünk szerint, a jelmezbe öltözni kívánczók bejelentése febr. 12-ig ki lett tolva.

— **Ditróban,** a gyergyószentmiklósi gazdabál sikerétől felbuzdulva, február 6-án, a gazdaközönség műsoros gazdabált rendez.

— **Újfaluban** febr. 13-án a gazdaközönség szintén kosaras gazdabált rendez a községháza nagytermében.

— **Handrea prefektusi,** amint értesülünk, rövidebb időre, tehát a választások tartamára, szabadságolták. Helyette Peter Julian és Bogdan urakat küldték a nyakunkra. A paktum után ez intézkedés felett csodálkozásunkat fejezzük ki.

— **Tekerőpataki Gazdakör megalakult.** Január 31-én a tekerőpataki Gazdakör megalakult. Ez a kör ellentétben a Gyergyószentmiklóson kimondott elvvel, az Erdélyi Gazdasági Egyesület kebelében marad. Elnök lett dr. Péterffy Lőrinc esperes-plebános, titkár Tóth János, jegyző Vadász József, pénztárnok Molnár Agoston.

* **Órás és ékszerész tanuló**nak négy közép-osztályt végzett, jó házból való fiú felvételt Stein Salamon órás és ékszerész üzletébe, a postával szemben.

* **A „Szinház és Társaság” legújabb száma,** melyet országos érdeklődés vár, most jelent meg. Ez a szám is pazar kiállítású és gazdag tartalmu, mint a „Szinház és Társaság” minden eddigi száma. Fényképekben és tudósításokban beszámol az ország összes színházainak, ugyisint a külföldi színpadok eseményeiről s minden érdekes mozzanatát megírja az erdélyi társaságok életének. Ez a szám is közli Tóth Sándor: „Koldus város” c. regényének folytatását s több kiváló magyar író cikkét. A csaknem 100 oldalas lap ára 30 Lei és kapható az országban mindenütt. Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár, Berde Mózes-u. 3. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal.

Régi időkben.

Kifogyhatatlan kántus.

Dorombos Están gazduram, ki máskülömben igen szűkmarku volt, elhatározta, hogy megtartja már egyszer a disznótort, az amugy kecskemétiiesen leölt tizenkét sertés tiszteletére. Hanem ez alkalommal istenigazában ki akarva tenni magáért, elhatározta Dorombos uram, hogy muzsika is lesz a háznál. Beszél is a primással, de ez menkü sokat kért, ugyanis a disznótort porción felül még 5 bankó forintot.

Dejszen öt bankó forintot el nem muzsikálunk, aki árgyélusa van, — dörmögé magában gazduram, s kezdett más módról gondolkodni, hogy lehetne olcsóbb muzsikásokat kapni.

— Csak allégyen a baj? — kérdi a találékony Póráz szomszéd. — Hát a diák mire való, az ebugattát?

— Miért e?

— Hát fogjon Dorombos uram vagy tizenkettőt, kántál az torkaszakadtából akár reggelig, csak legyen kolbász, hurka, bor, amennyi kell.

Abbizisten Póráz szomszéd! az pedig lesz, akár megfuljon bele. — S mindjárt ki is állt az utcára, s megszólította a legelső fekete atillás diákot, hogy „hallja-e kigyelmed, eljönne-e nekünk kántálni?”

— Nár mint kántálni?... Lévéen örvedetes keresztelő, vagy gyászos temetés ünnepelessége?

— Biz itt csak egy kis disznótorteska volna — magyarázgató Dorombos uram s egyszersmind elmondá a diáknak a feltételeket.

Eljött a nagy nap estéje; beállt a tizenkét diák szörnyű vaskos könyvekkel a hónuk alatt.

— Oszteg annyuk, a diák uraknak bor, pecsenye, amennyi kell.

Azok pedig rákezdték az éneklésre és pedig zsoltárt, koresmai nótát válogatás nélkül, — a gazdák szörnyen gyönyörködtek benne, s az volt a boldogabb, ki leghamarább nyujthatta nekik poharát.

— Anyjuk, a diáknak! — kiabálta szüntelen Dorombos uram, azok pedig ettek, mintha csak gyomruk egy alvilági hordó lett volna.

Egyszer csak beront a gazdasszony, hogy az istenért, hova fálnak annyit, hiszen már se kolbász, se hurka, a pampuskának, meg a pogácsának hire sincs, pedig a lelkit teszi rá, hogy egy sereg éhes tótnak elég lett volna.

Hanem ugyanekkor Dorombos uram is döfögeti a szomszédot:

— Póráz uram! szomszéd uram! nekem ugy látszik, hogy ezek nem azok a diákok, kik először jöttek ide.

— Én is azt nézegetem már régóta, az a boglyas sincs itt, aki ugy ordított, de meg az a cigányképű se, meg azt a kis bajuszt se látom. Megesalták ezek kigyelmedet, Dorombos uram!

— Ejnye, aki teste-lelke van ezen az árnyék világon! — lármázott Dorombos Estók uram, s felkapva egy kezeügyébe eső füttykőst, neki a zengedező diákesapatnak, — kik megsejditve a veszedelmet, ugrottak árkon, bokron keresztül.

Hat biz azok ugy kántáltak nagyjó uramnak, hogy amint egy megette, megitta a maga porcióját, lassankint kisomfordált, s helyette másik éhes diák surrant be a házba. Ilyformán jölkott tizenkét diák helyett vagy hetvenhét. Azóta félszemmel sandított minden diákra Dorombos uram, azon hiszemben, hogy hátha ez is kántált neki a toron.

Uránia-mozgó hirei.

A Mozgoszinház 6-án szombaton a református estély miatt nem tart előadást.

Annál nagyobb sikere lesz a vasárnapi „A Cárno” című ultra sláger filmnek, mely címszerepet Pola Negri (Katalin cárno) az egész világ előtt diadalra vitt s Biró Lajos és Lengyel Menyhért nevét, mint szerzőkét a film világába ismerté tette. Pártnere Rod la Roque filmjátszás férfi primadonnája, ha szabad magunkat így kifejezni, senki nála méltóbban nem játszott a szerelmes gárdista szerepét. A pazar kiállítású filmet az idei szenzon e nemben utólrhetetlen atrakciójának tartják, s hogy közönségünk ismeri és tudja értékelni, azt az elővételben elkelt nagyszámu jegy bizonyítja. A **Tízparancsolat** ez a régen várt filmkolosszus két részben, u. m.: I. rész 9. és 10.-én kedden és szerdán délután, II. rész 11. és 12.-én esütörtökön és pénteken s péntek délután kerül vetítésre.

Akik ismerik e monumentális filmet, elragadtatással beszélnek szépségeiről, pompás rendezés, eiragadó korhű kosztümirozás utólrhetetlen tókély a művészek játékában s maga a meseszövé mindenképpen méltóvá tesz a legnagyobb elismerésre.

Tekintettel a minden irányból megnyilvánuló érdeklődésre, előjegyzéseket már most elfogad a színház.

Az erdő és a székely.

Az évi táblákból kitermelt famennyiség sorsa. — Elhagyatottak.

A gyergyói székely népnek fő kereseti forrása nem a földművelés, hanem az erdő. A szántóföld törpeségét és silányságát az utóbbi időben létesült fatelepek által fizetett magas faárak egyenlítették ki úgy, hogy tulajdonkép az erdő képezte a székelység kereseti forrásának nagyobb hányadát. A birtokos osztály csakis az erdők tulajdonával, a közösen hagyott rész évenkénti részesedésének értékesítésével tudja megélhetését mai nap is fedezni s így jogos az a követelmény, hogy az egyeseknek kiosztott táblából a kitermelt famennyiség szabad kereskedelem tárgyát képezze.

Ez azonban egyik község közbirtokosságánál sem igen áll fenn, mert magán cégek, vagy busás jövedelmeket igénylő egyesek bizonyos hivatali közegek összejátszásával a népet megrovidítik olyan formán, hogy az évenkénti közösből kiutalt famennyiséget, melyet a minisztérium csakis saját használatra utal ki, kisajátítják, privilegizálják sokkal olcsóbb áron, mint az a napi árfolyamon értékesíthető lenne. Ez a horribilis nyereség a magán cégek vagy egyesek részéről lehetővé teszi azt, hogy hivatalos közegekkel összejátszodva, kiszorolják a székelységet.

Minden esetre, a legközelebbi alkalommal bővebben fogunk foglalkozni az egyes falvak és közbirtokosságok által kiszakított táblák ügyeivel és azzal, hogy milyen óriási károkat okoznak így a székelységnek.

Utóvégre mégsem nézhető el, hogy egyesek milliókat szerezzenek magára hagyottak bőrén.

És aki azt hiszi, hogy ebben az országban minden lehetséges, igazán ennél az ügynél fiaskót fog vallani, mert a miniszteri rendeletet mégis csak respektálni kell és betartása épp az arra hivatottaknak kötelesség.

Milliókat szerezni és százezreket szemérmellenül nyuzni, mégis csak túlhaladott és idejét mult állapot ebben az országban is.

Tib.

Kiadó lapfőigazgató: Puskás J. István.

Minden cikkért írója felel.

No. 503—1925. exec.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoștința publică în senzul legii art. 102 din 1881 și 102 respectiv LXI. din 1908 § 19, cămă lucrurile următoare s. a. 5 butunoi, 4 vase de lemn, 2 vase de fier și 10 pachete hârtie decatron care în urma decisiului Nr. 2129 din anul 1925 al Tribunalului din Sft. Gheorghe s-au executat în Ditrău în favorul executorului Rafineria de Spirt s. a. din Tg-Săușu repr. prin avocat dr. Fejér Mihail împotriva executorului locuitor în Ditrău pentru încassarea capitalului de 93.213 lei și acces prin execuție de acoperire și cari s-au prețuit în 46.000 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza decisiului Nr. G. 6376—2-1925 a judecătoriei de ocol Gheorgheni se fixează termenul pe **23 Februarie anul 1926. la ora 10 p. m.** în Ditrău și toți cari au voie de a cumpăra. sunt invitați prin aceasta edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL. din 1881 §. 107. și 108. celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încassat face 11.000 Lei capital, dobânzile cu 15% socotind din 20 August 1925.

Intrucât mobilele cari ajung la licitația ar fi fost executate și de alții și aceștia și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XL. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 25 Ianuarie 1926.

Szentpétery Béla

executor judecătoresc.

* **Eladó:** egy majdnem teljesen új használt félfedelű, olaj tengelyű fekete kocsi (Szezak-féle gyártmány). Cím a szerkesztőségben.

* **Felhéremű és felsőruhavarrást jutányos áron vállalom.** Cím: a kiadóra, Czifra-féle ház emeletén.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

marosvásárhelyi fiókintézete

TRG.-MUREŞ

Foglalkozik a bankügyletek minden ágával.

Nr.22 9—1925. exec.

Publicaţiune de licitaţie.

Subsemnatul executor judecătoresc aduc la cunoştinţă publică în senzul legii art. LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19. cumea lucrurile următoare ş. a. 2 boi, patru roşie care în urma deciziei Nr. 2589—2 din anul 1924 al judecătoriei de ocol Gheorgheni s'au executat în Ditrău în favorul executorului Fülöp András şi Csiki Joachim repr. prin dr. Sándor Balázs împotriva executatului din Ditrău pentru încassarea capitalului de 2100 lei şi acces. prin executie de acoperire şi cari s'au preţuit în 10.000 Lei se vor vinde prin licitaţie publică.

Pentru efectuare acestei licitaţiuni pe baza deciziei Nr. G. 3501—1 1925 al judecătoriei de ocol Gheorgheni se fixează termenul pe ziua **23 Februarie 1926. la ora 9. m.** în Ditrău şi toţi cari au voie de a cumpăra, sunt invitaţi prin acea că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL. din 1881 § 107 şi 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvarea în bani gata şi în caz necesar şi sub preţul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat, face 2100 Lei capital, dobânzile cu 8%, socotind din 25 Iulie 1924, iar spesele până acum stabilite de 267 Lei 50 b.

Intrucât mobilele care ajung la licitaţie ar fi fost executate şi de alţii şi aceştia şi ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 28. Ianuarie 1926.

Szentpétery Béla
executor judecătoresc

Conform art. 23 legea privitoare la dobândirea şi pierderea naţionalităţii române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre ştiinţa acelor cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispoziţiunilor art. 23 din zisa lege.

Onor D-le Prim Preşedinte,
Subsemnatul Laurenţiu Pap. de ocupaţiune lăcătuş de maşini cetăţean cehoslovac actualmente domiciliat în Gheorgheni judeţul Ciuc am onoare a vă înainta documentele mele necesare pentru încetăţenire, rugându-vă, să binevoiţi a-mi acorda în baza legii pentru dobândirea şi pierderea naţionalităţii române, cetăţenia statului român prin naturalizare pe lângă reducerea stagiului.

În sprijinul cererii mele alătur următoarele documente prevăzute în lege:

- 1) actul de naştere;
- 2) actul de căsătorie;
- 3) actul militar;
- 4) certificatul de moralitate;
- 5) 2 certificate ale primăriei Georgheni
- 6) certificat comunal şi
- 7) Declaraţiune despre renunţarea încetăţenirei mele cehoslovace.

În baza celor de mai sus cu onoare vă rog, să binevoiţi a-mi elibera dovada despre aceea, că am făcut prezenta cerere de împatriere.

În speranţa unei rezolviri favorabile rog primiţi Domnule Primpreşedinte asigurarea deosebitei mele consideraţiuni.

Gheorgheni la 10 Februarie 1925.

Cu toată stima
Laurenţiu Pap.

Hirdetéseik felvétetnek.**„FONCIÉRA”**
általános biztosító r.-t.

Képviselő: a Gyergyói Banknál

(Főtér 6 sz. Cifra ház)

Foglalkozik a biztosítás minden ágával, élet, tűz, jégkár, baleset, betörés elleni biztosításokat a legelőnyösebb feltételekkel és legolcsóbb díjtételek alkalmazásával köt. Átalány biztosításnál a szokásos kedvezményt nyújtja.

Egyik legrégebbi és legszolidabb biztosító intézet.

Nyomatott Kahan I. könyvnyomdáiban Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.

Hirdetmény.

Alólirott, ügyfelem a Gyergyói Első Takarékpénztár részvénytársaság megbízásából közbiré teszem, hogy a kereskedelmi törvény 306 §-a értelmében ügyfelem követelésének kielégítése céljából a helybeli közjegyző közbejöttével 1926. február 15-én d. e. 10 órakor adósoknak Gyergyószentmiklóson a Viz-oli féle malom szomszédságában lévő fűrésztelepen megtartandó árverésen egy 30 colos Tischer-féle gatter, egy Magyar Gazdasági Gépgyár-féle gőzgép, egy cirkulát és ezeknek összes felszereléseit, egy fűrészesarnokot és gépházat, két tolató koscsit, valamint 80 folyóméter hosszú sinpárt egy tömegben esetleg a kikiáltási áron alul is elfogom adni a legtöbbet ígérőnek. Az árverési feltételek venni szándékozók által a Gyergyói Első Takarékpénztár részvénytársaság hivatalos helyiségében a kivatolos órák alatt betekintheők. Gyergyószentmiklós, 1926 év. február hó 3 án.

Dr. Gergely Elek ügyvéd.

Klott, kazsmir és selyem
PAPEGNOK.

női és férfi divatszövetek,
selymek, szőnyegek, vásznak,
rövid, kötött és kézműárak,
kézmunka anyagok,

D. M. C. árak, butorszövetek,
ágy garnitúrák, szövő fonalak
és fejtők nagy választékban

Zárug Testvérek

női és férfidivat üzletében
GHEORGHENI, Főtér.

Nyomtatványokat

legolcsóbban készít

I. KAHAN

könyvnyomda

ALTER**dívatüzletében**

férfi és női divatcikkek, valódi angol szövetek a legjutányosabb árban kaphatók.

Berecz Márton

vasüzletében kapható:

mindenféle gazdasági cikk, épület és butorvasalás, ekék, csákányok, fejszék, kályhák és minden vas-szakmába vágó áruk. Állandó nagy raktárkészlet.

A legolcsóbb napiárak.

SZESZ

és mindenféle likör **Halásznál,**
a legolcsóbb napi-
áron **szerezhető be** helyi szeszgyár.

Állandó nagy raktárkészlet.

Saját szüretelésű fajtiszta uradalmi borok

Lázár Péter és Tia cég

borpincéjében

nagyban és kicsinyben legolcsóbban kaphatók

Merza és Boosánczi

Gheorgheni-Gyergyószentmiklós.

Magazin de modă bărbă-tească şi de mode de dame.

Női- és férfidivat üzlete.

Fondat 1850

Alapítva 1850

Agoston Agoston

Csomafalva

vas, fűszer, porcellán, divatárú
és singes kereskedése
Elszt termény nagyraktár.

A legjobb minőségű bányai lisztek,
cukor, kávé és kásafélék
kicsinyben és nagyban

Sáska

liszt, termény- és élelmiszerraktárában
GHEORGHENI

Főtér 4 szám.

Telefon: 21.

Vákár Fivérek

fűszer, festék, gyarmatárú üzlete.
Legolcsóbb beszerzési forrás

Gheorgheni-Gyergyószentmiklós. (Főtér)